

Bra att kunna utantill

Det berättas ... och detta är långt före mobiltelefonernas tid ... att en lantbrukare var ute på markerna för att plöja. Han satt i sin röda Massey Ferguson, en rejäl traktor, som saknade hytt. Den var utrustad endast med så kallade störtbågar.

Det började lida mot kväll, och när han skulle vända den yttersta tiltan (se Bibel 2000!) vid diket välte traktorn, han föll ur sitsen och hamnade olyckligtvis med ena benet under traktorn, som ju väger några kilo. När han inte dök upp vid middagsbordet, samlades hans familj och några grannar och gick ut för att se vad som hänt. Man hittade honom, svårt medtagen, men vid liv. Han fördes till sjukhus, där han fick gipsas både här och där.

Någon frågade honom: ”Hur stod du ut under traktorn, med smärtan och oförmågan att komma loss?” Han svarade: ”Jag läste en psalm om och om igen. Si, Jesus är ett tröstrikt namn (Sv Ps 42 – men heter nu ’Se, Jesus ...’) Den lärde jag mig utantill som konfirmand. Det fick mig att hålla hoppet vid liv. Och mig själv också.”

Se där, så bra att kunna sånger utantill!

När jag som ung student vid Musikhögskolan i Stockholm sjöng i KFUM:s Kammarkör fick kören, som då leddes av den

legendariske Dan-Olov Stenlund, göra en turné med tre framföranden i mellersta Norrland. På programmet stod Bachs Mässa i h-moll – ett av musikhistoriens allra mäktigaste och skönaste verk! Mässan tar drygt två timmar att framföra. Femstämig kör, fem solister, full barockorkester med pukor och trumpeter.

Danne Stenlund dirigerade hela mässan UTAN PARTITUR! För en student som hade svårt att lära sig en Chopin-nocturne utantill var detta en upplevelse av skräckblandad förtjusning. Hur var det möjligt?

Vi organister (och för all del körledare också) har blivit väldigt notbundna – kanske framför allt därför att vi leder psalmsången från orgeln, och psalmer med åtta–nio verser har man svårt att minnas hela och hållna. Vi behöver koralboken med texterna. Dessutom sitter vi ofta lite gömda på en läktare eller bakom en pelare, och ingen behöver ondgöra sig över att vi blåddrar ibland.

I kören då? Jag tror att alla, både körsångare och körledare, har upplevt både en befrielse och en utmaning i att sjunga utantill. För en körledare är det underbart att se sina körsångare i ögonen, och inte bara ett hav av svarta pärmor. Det vill säga: Körledaren

”För en student som hade svårt att lära sig en Chopin-nocturne utantill var detta en upplevelse av skräckblandad förtjusning.”

måste också kunna sin repertoar utantill!

För att inte tala om hur underbart det är för en körsångare att helt kunna fokusera på musiken och sitt eget engagemang. Det är svårt att lära sig utantill. Och det blir sannernligen inte lättare med tilltagande ålder. Det vet jag. Men det går. Det vet jag också.

Kämpa på! Ni har allt att vinna!

Lars Åberg
Ledamot i
Sveriges
Kyrkosångs-
förbunds styrelse

Redaktörens rader

Som journalist ska man inte göra reklam. Men nu gör jag ett undantag. Jag vill hylla ett företag som är oförtjänt utskällt och vars verksamhet är en förutsättning för min tillvaro.

Sedan 19 års ålder har jag åkt mycket tåg. De senaste åren har jag åkt väldigt mycket tåg.

Jag har förmånen att inte behöva resa dagligen till en arbetsplats. Mycket av mitt

”Ofta hör jag människor sucka över att tågen aldrig är i tid. Men jag tror inte längre att det bara är jag som har tur.”

arbete har jag i den bärbara datorn med dess tillgång till världen, annat finns på min folkbokföringsadress. Resten är utspritt över hela vårt avlånga land.

I skrivande stund är det min 33:e tågresedag på 100 dagar. Några har varit korta tur- och returesor mellan Knivsta och Uppsala eller Stockholm, men en klar majoritet har inneburit mer än två timmar med tåg och stationer. 20 av dagarna har jag varit på tjänsteresa.

Ofta hör jag människor sucka över att tågen aldrig är i tid. Men jag tror inte längre att det bara är jag som har tur. Den som tycker att tågen aldrig är i tid har antingen en ofantlig otur eller dåligt minne.

Det har funnits perioder när jag också har haft otur och suckat över signalfel. Men underhållet tycks ha förbättrats liksom kommunikationen mellan olika tågopera-

törer. Det förseningsskäl som verkar vanligast numera är ”obehöriga på spårområdet”. Och det är svårt att skylla på bristande underhåll.

Jag åker oftast med det statliga bolaget och därför riktas min hyllning dit (fast Trafikverket och andra tågbolag kan också ta åt sig). Till SJ:s hjälpsamma tågpersonal som har så många leenden för sina medmänniskor och vid behov änglars tålmod med krångliga passagerare och svårösta trafiksituationer. Till dem som arbetar med planering, underhåll och kundservice och till dem som gjort SJ:s bokningssystem som gör att jag kan ta mig nästan vart som helst på en biljett.

Tack SJ, för mig är du en verklig vän!

Marita Sköldberg
Redaktör

Joel Glamsjö, Örebro

Klassiskt är bäst

Bach är favoriten för OPQ-sångaren Joel Glamsjö. Han är något av en perfektionist, men när det kommer till bakning improviserar han gärna.

En stor del av Joel Glamsjös liv handlar om musik. Han går i musikklass – fast han tycker att nivån på undervisningen hade kunnat läggas lite högre och få elever är verkligen intresserade.

– Men jag är väl lite bortskämd i och med kören här, säger han och syftar på Olaus Petri församling i Örebro, i vars församlingshem vi träffas.

Kören är Ungdomskören OPQ som han varit med i sedan i sjuan. Tidigare sjöng han i gosskören i Olaus Petri i några år, men hade hållit uppe med körsång ett tag.

I OPQ är det helt och hållet klassisk körmusik som står på repertoaren. Det passar Joel bra. Juloratoriet av Bach, som kören sjöng 2015, är det bästa de gjort hittills, tycker han.

– Bach – det finns något slags nästan matematisk skönhet i musiken han skriver. Allt har ett klart syfte.

Mindre press i kören

Joel spelar cello och sjunger solosång. Båda ägnar han sig åt i Örebro Kulturskola.

– Det är roligt och utmanande men det kan också vara ansträngande eftersom jag har en tendens att ställa lite väl höga krav på mig själv, konstaterar Joel.

Men i kören känner han inte av pressen.

– Kanske beror det på den kollektiva aspekten, funderar han.

Ordentligt kollektivt är det när OPQ sjunger stora verk, liksom varje år på julkonserten. Då sjunger de tillsammans med vuxenkörerna Cantores och Vocalis och med orkester. På den traditionella luciakonserten gäller samarbetet i stället tre av

församlingens barnkörer.

Men det speciella luciaspelet som körledaren Mats Bertilsson introducerade när han kom till församlingen 2009 är OPQ:s eget. Det är skrivet av Sören Törnblad förmodligen någon gång på 1970-talet och visar luciahistorien i korta drag. Likadant varje år, en blandning av drama, gudstjänst och konsert, försöker Joel förklara.

Några gånger om året sjunger kören i gudstjänster. Ibland kompletterat med konsert samma kväll.

Kaffe och russin i kakan

I mitten av maj är Olaus Petri värd för Sveriges Kyrkosångsförbunds ungdomskörfestival. Joel var med även i Växjö i fjol.

– Det var en bra blandning av musik. Vi fick sjunga en del som vi inte brukar sjunga här.

Det vill säga musik som i någon mån påminner om den klassiska körmusiken, men som har en annan struktur och uppbyggnad, definierar Joel.

I ungefär samma veva är det Joels tur att ha hand om fiket i kören – ansvaret roterar. Förmodligen blir det hembakat, för Joel gillar att baka.

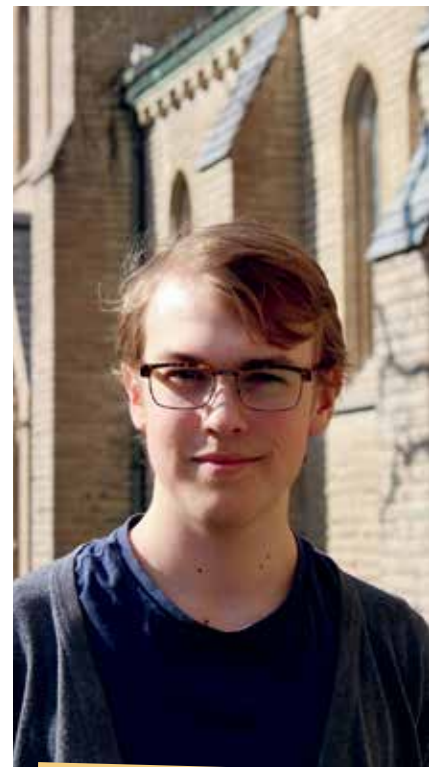
– Häromdagen gjorde jag en kaka med kaffe och russin i. Det var en impuls men resultatet blev inte sämre för det.

– Jag gillar att improvisera, fortsätter han och övergår till att berätta om sitt komponerande.

Han har skrivit för stråkkvartett och piano. Två av hans cellobuetter har framförts. Men än så länge har han inte lyckats skriva för kör. Förmodligen handlar det om den ytterligare dimensionen som texten utgör, tror han.

Joel har nyligen sökt in till gymnasiet.

– Det startas ett nytt program på Karolinska gymnasiet som jag inte kunde avstå

Sjunger i: Ungdomskören OPQ i Olaus Petri församling, Örebro

Stämma: Bas

Körsångare sedan: 2008

Bor: Hovsta norr om Örebro

Familj: Mamma, pappa, två yngre syskon

Sysselsättning: Går i nian i Karl Johans Skola i Örebro, i musikklass

Favoritkörsång: Samuel Barbers Agnus Dei. "Den vill jag sjunga! Den är fin, man arbetar mycket med klanger, hur man framställer tonen är helt avgörande."

från. Det är som skraddarsytt för mig och inkluderar alla mina största intressen: samhällsvetenskap, ekonomi, diplomati och politik, framför allt internationell sådan.

Programmet heter Internationella relationer och är en spetsutbildning inom samhällsvetenskapsprogrammet.

Så komponerandet och all annan musik får stanna på hobbynivå.

Text och foto: Marita Sköldberg

**Kyrkokör
Journalen**

Nr 3 • 2017 • Årg 28

Tidning för Svenska kyrkans körer.
Utges av Sveriges Kyrkosångs-
förbund, SKSf.

Ansvarig utgivare Peter Lundborg

Redaktör: Marita Sköldberg
Filipsbol 104, 741 95 Knivsta,
Tel 070-21 22 166
kj@sjungikyran.nu

Prenumerationer:

Förbundskamrer
Sofia Wahlstedt
Morgonvägen 40
743 32 Storråta
072-727 12 12
ekonomi@sjungikyran.nu

Prenumerationspris:

170 kr/år (sex nummer). Rabatterat
pris vid fler än 5 prenumerationer.

Annonsbokning:

Display i Umeå AB
Ola Tallbom, 090-711 512
ola.tallbom@display-umea.se

För information om annonser och prenumerationspriser

www.sjungikyran.nu

Design och produktion:

www.mwgrafiskform.se

Tryckeri

Trydells
www.trydells.se

Nästa nummer av Kyrkokörjournalen
kommer den 5 september.
Foto framsida: Marita Sköldberg

ISSN 1101-9670

